

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

08 липня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 48/ВП-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі кваліфікаційної та дисциплінарної палат:

головуючого – Устименко В.Є.,
членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О.,
Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Шилової Т.С.,

розглянувши клопотання Генерального прокурора України від 22 червня 2016 року про відсторонення Горячківської Людмили Володимирівни від посади судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області у зв'язку з притягненням її до кримінальної відповідальності,

встановила:

До Вищої кваліфікаційної комісії суддів України 23 червня 2016 року в порядку, передбаченому частиною третьою статті 154 Кримінального процесуального кодексу України та частиною четвертою статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» надійшло клопотання Генерального прокурора України від 22 червня 2016 року про відсторонення Горячківської Людмили Володимирівни від посади судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області у зв'язку з притягненням її до кримінальної відповідальності строком на два місяці.

Як зазначено в клопотанні, Генеральною прокуратурою України у Бершадському районному суді Вінницької області підтримується державне обвинувачення у кримінальному провадженні за обвинуваченням судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області Горячківської Л.В. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною четвертою статті 368 Кримінального кодексу України. У ході досудового розслідування доказами попередньо встановлено одержання суддею Горячківською Л.В. від представника сторони у цивільній справі неправомірної вигоди, поєднане з вимаганням.

Клопотання мотивовано тим, що, перебуваючи на посаді судді, Горячківська Л.В. може впливати на свідків у кримінальному провадженні, зокрема помічника судді, секретаря судового засідання. Суддя має знайомих серед працівників правоохоронних та судових органів, зв'язки з якими може використати для створення перешкод під час судового розгляду кримінального провадження. Використовуючи повноваження судді Горячківська Л.В. може вчиняти інші кримінальні правопорушення.

Представник Генерального прокурора України Капшученко Ю.М. підтримав вказане клопотання, просив відсторонити Горячківську Л.В. від посади судді з підстав та мотивів, викладених у ньому.

Горячківська Л.В. на засідання Комісії не з'явилася, просила розглянути клопотання Генерального прокурора України без її участі з урахуванням наданих нею письмових заперечень, які долучені до матеріалів справи.

Вивчивши клопотання та додані до нього матеріали, заслухавши думку представника Генерального прокурора України та дослідивши заперечення судді, Комісія приходить до висновку, що клопотання підлягає задоволенню з таких підстав.

Відповідно до частини третьої статті 154 Кримінального процесуального кодексу України та частини четвертої статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» відсторонення судді від посади здійснюється Вищою кваліфікаційною комісією суддів України на підставі вмотивованого клопотання Генерального прокурора України на строк не більше двох місяців в порядку, встановленому законодавством.

Відповідно до пункту 15.1 Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 08 червня 2011 року № 1802/зп-11 (у редакції рішення від 03 квітня 2015 року № 13/зп-15, зі змінами) (далі – Регламент), Комісія приймає рішення про відсторонення судді від посади на підставі вмотивованого клопотання Генерального прокурора України в порядку, встановленому Законом, та з урахуванням положень Кримінального процесуального кодексу України.

Статтею 157 Кримінального процесуального кодексу України передбачено, що слідчий суддя, суд відмовляє у задоволенні клопотання про відсторонення від посади, якщо слідчий, прокурор не доведе наявність достатніх підстав вважати, що такий захід необхідний для припинення кримінального правопорушення, припинення або запобігання протиправній поведінці підозрюваного чи обвинуваченого, який, перебуваючи на посаді, може знищити чи підробити речі і документи, які мають значення для досудового розслідування, незаконними засобами впливати на свідків та інших учасників кримінального провадження або протиправно перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином.

При вирішенні питання про відсторонення від посади слідчий суддя, суд зобов'язаний врахувати такі обставини:

- 1) правову підставу для відсторонення від посади;
- 2) достатність доказів, які вказують на вчинення особою кримінального правопорушення;
- 3) наслідки відсторонення від посади для інших осіб.

Відповідно до пункту 15.6 Регламенту, вирішуючи питання про відсторонення судді від посади, Комісія враховує:

- мотиви, наведені в клопотанні Генерального прокурора України;
- правову підставу для відсторонення судді від посади;
- наслідки відсторонення судді від посади для інших осіб.

Комісією встановлено, що Постановою Верховної Ради України від 02 березня 2000 року № 1499-III Горячківську Л.В. обрано на посаду судді Уманського районного суду Черкаської області безстроково.

Указом Президента України від 23 березня 2004 року № 358/2004 Горячківська Л.В. переведена на посаду судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області.

Кримінальне провадження за обвинуваченням Горячківської Л.В. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною четвертою статті 368 Кримінального кодексу України, перебуває на розгляді у Бершадському районному суді Вінницької області.

Інкримінований судді злочин належить до тяжких, вона є службовою особою, яка займає відповідальне становище.

Горячківській Л.В. у встановленому порядку вручено копію клопотання про відсторонення її від посади та копії матеріалів, якими обґрунтовується клопотання.

Комісія вважає обґрунтованими доводи клопотання про ризики можливого впливу судді на свідків, окремі з яких, зокрема секретар та помічник судді, працюють в Уманському міськрайонному суді Черкаської області. Відповідно до статті 154 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» судді самостійно здійснюють добір помічників. Помічник судді призначається на посаду та звільняється з посади керівником апарату відповідного суду за поданням судді. Помічники суддів з питань підготовки справ до розгляду підзвітні лише відповідному судді.

Відповідно до пункту 1.5 Типової посадової інструкції секретаря судового засідання місцевого загального суду, затвердженої наказом Державної судової адміністрації України від 20 липня 2005 року № 86, секретар судового засідання безпосередньо підпорядкований керівнику апарату суду та судді, з яким працює відповідно до внутрішнього розподілу обов'язків, координує свою діяльність з помічником судді.

Ризики можливого впливу стосуються також інших осіб, що можуть бути допитані під час судового розгляду кримінального провадження.

Враховуючи принцип безпосередності дослідження показань, речей і документів у кримінальному провадженні, Комісія вважає обґрунтованими доводи Генерального прокурора України про наявність ризиків впливу судді на свідків та учасників кримінального провадження до надання ними показань під час судового засідання.

Під час засідання Комісії встановлено, що на розгляді Гайсинського районного суду Вінницької області перебуває кримінальне провадження за обвинуваченням Горячківської Л.В. у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених частинами першою, другою статті 364 та частинами першою, другою статті 375 Кримінального кодексу України. Дана обставина підтверджує ризик можливості вчинення Горячківською Л.В. інших кримінальних правопорушень з використанням повноважень судді.

Статтею 55 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачено, що суддя зобов'язаний дотримуватися правил суддівської етики та присяги судді.

Питання етики суддів визначаються Кодексом суддівської етики, що затверджується з'їздом суддів України (стаття 57 згаданого Закону).

Наявність судового провадження за обвинуваченням судді у вчиненні кримінального правопорушення з огляду на норми Кодексу суддівської етики не узгоджується із встановленими ним морально-етичними принципами, згідно з якими суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду. Суддя має докладати всіх зусиль до того, щоб на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини, його поведінка була бездоганною.

Відповідно до частини сьомої статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» за шкоду, завдану судом, відповідає держава на підставах та в порядку, встановлених законом. Дослідивши співрозмірність відсторонення від посади судді з тими негативними наслідками, які можуть настати, Комісія дійшла висновку, що таке відсторонення виправдовується потребами судового розгляду кримінального провадження.

Клопотання Генерального прокурора України та матеріали, які його обґрунтовують, не містять посилань на обставини, які б вказували на те, що відсторонення судді від посади призведе до негативних наслідків для інших осіб. Такі обставини не встановлені Комісією і під час засідання.

Мотиви, наведені Генеральним прокурором України у клопотанні про відсторонення Горячківської Л.В. від посади судді, є обґрунтованими і належно підтвердженими матеріалами кримінального провадження, що містять докази, які у сукупності можуть вказувати на вчинення суддею умисного кримінального правопорушення.

Встановлене Комісією визнає достатнім для висновку про необхідність відсторонення Горячківської Л.В. від посади судді строком на два місяці.

Керуючись статтями 49, 101 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та статтею 154 Кримінального процесуального кодексу України, Вища кваліфікаційна комісія суддів України

вирішила:

клопотання Генерального прокурора України задовольнити.

Відсторонити Горячківську Людмилу Володимирівну від посади судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області строком на два місяці у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності.

Головуючий

В.Є. Устименко

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

М.А. Макаруч

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

Т.С. Шилова